

Foto: Klára Kalinová - Člověk a víra

Vydejme se do Afriky!

Dovolte mi, vážení přátelé, abych vás tentokrát vzal na výpravu do zámoří. Navštívíme krajinu na druhém břehu Středoziemního moře, totiž severní Afriku. A konkrétně se podíváme do její části, které se za dob starověké Římské říše říkalo Afrika prokonzulární – to podle úředníků, kteří ji spravovali.

Jak se dozvíte (nebo jak už víte) z hodin dějepisu, toto území osadili Římané v polovině 2. století před Kristem, když porazili a zničili tamní mocné město Kartágo. Jeho trosky byste našli v dnešním Tunisu. Co ale možná nevíte, je fakt, že už ve 3. křesťanském století zde žila početná a prosperující křesťanská komunita.

Představíme si dnes jednoho jejího významného zástupce. Byl to jistý Tertullianus, původní profesí právník, který žil na přelomu 2. a 3. století. Tomuto vynikajícímu znalci latiny vděčíme na křesťanském Západě za to, že vytvořil odborné latinské pojmy typické pro křesťanství. Je jen škoda, že nedožil v jednotě s církví – na sklonku života se připojil k velmi přísné mravokárné sektě, která většinovým křesťanstvím pohrdala...

Z Tertullianova díla – z doby, kdy byl ještě katolickým křesťanem – se nám dochovalo leccos. My se dnes podíváme na to, jak popisuje slavení křtu a přípravu na něj. A možná nám budou ještě dnes – po 1800 letech – jeho slova povědomá.

Jak to tedy vypadalo?

„Před vlastním křtem, než sestoupíme do vody, slavnostně slibujeme ve shromáždění, že se zříkáme ďábla, jeho chlouby i jeho andělů,“ píše Tertullianus. A dodnes najdeme v podstatě tatáž slova jak v křesťanských obřadech, tak při obnově křestního zasvěcení: „Odříkám se ducha zla, všeho, co působí, a všeho, čím se pyšní.“

Křest se v Tertullianových časech uděloval převážně ponořením do vody, to už víme. Když pak nově pokřtěný vystoupil z vody, byl pomazán olejem: „Jsme pomazáni požehnaným olejem podle staré praxe, podle níž byli pomazáváni olejem ti, kdo se měli stát kněžími, jako byl Áron pomazán Mojžíšem.“ A to je zajímavé, že? Situace, stav každého pokřtěného člověka je dáván do souvislostí se starozákonním kněžstvím. Vlastně můžeme říci, že coby pokřtění jsme nositeli kněžství.

Jsme všichni kněžími?

Svým způsobem ano. Apoštol Petr o nás hovoří jako o „vyvoleném rodě, královském kněžstvu, národu svatém, lidu patřícím

Bohu jako vlastnictví“ (1 Petr 2, 9). A církev učí, že „pokřtění jsou svým znovuzrozením a pomazáním od Ducha Svatého posvěcení na duchovní chrám a na svaté kněžstvo, aby každým skutkem jako křesťané přinášeli duchovní oběti a hlásali mocné činy toho, který je ze tmy povolal ke svému podivuhodnému světlu“.

Jak je to ale s těmi, kdo byli vysvěceni na kněze, natož na biskupy? Není snad mezi námi žádný rozdíl? Jistěže – nechme ještě jednou promluvit hlas církve: „Všeobecné kněžství věřících a kněžství služebné čili hierarchické se sice od sebe liší podstatně, a ne pouze stupněm, přesto však jsou ve vzájemném vztahu, neboť jedno i druhé – každé svým vlastním způsobem – má účast na jediném kněžství Kristově.“

Náš citovaný pan Tertullianus k tomu poznamenává: „Podle toho pomazání se nazýváme křesťany, protože řecké chrisma znamená pomazání – a odsud své označení získal i náš Pán: on byl pomazán Duchem, kterým jej pomazal Bůh Otec. Tak také nám stéká olej po těle a má svůj duchovní účinek.“

Jsme tedy pomazáni?

Jsme křesťané, protože patříme Kristu – jsme křesťané, protože jsme byli pomazáni, stejně jako byl pomazán Pán; a připomeňme, že řecké slovo Christos znamená „Pomazaný“. A vzpomeňme si, co zaznává bezprostředně po křtu malých dětí: „Všemohoucí Bůh tě vysvobodil z hříchu, dal ti život z vody a z Ducha Svatého, přijal tě do společenství svého lidu. A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, na kněze, proroka a krále, označuje posvátným olejem i tebe, neboť patříš ke Kristu navěky.“

Jak se toto naše pomazání projevuje? Nechme do třetice zaznít hlas církve: „Mocí svého královského kněžství spolupůsobíme při obětování eucharistie a uplatňujeme své kněžství přijímáním svátostí, modlitbou a děkováním, svědectvím svatého života, odřikáním a činorodou láskou.“

Jak vidíte, je to široká paleta prostředků, jak můžeme své všeobecné kněžství prožívat; stačí si jen vybrat. A možná v časech a na místech, kde je vysvěcený kněz těžko k sehnání, je právě tohle výzva pro každého pokřtěného – pro každého křesťana, každého pomazaného. Pro každého z vás.

Spoléhám na vás!

otec Zdeněk Drška

IX. McGreevy Nejsilnější zbraň

Píše Zbyněk Pavienský
Kreslí Czina

Vojenský kaplan, Čechoameričan Emil Kapaun, podlehl v zajateckém táboře Pjoktong těžkému zánětu žil a celkovému vyčerpání organismu. Před svou smrtí slíbil, že na všechny zajatce bude dohlížet z nebe. Svůj slib začal hned plnit.

